

Názov projektu:

Cesta do školy bez blata

Autor/ka: Ing. Arch. Hana Kasová

Stručný popis:

Cieľom nášho projektu je vytvoriť na panelákovom sídlisku prírodný prvok – **dažďové záhrady**. Navrhujeme ich na miestach, kde sa pri výdatných dažďoch alebo na jar udržiava voda a vzniká blato, ktoré znepríjemňuje prechod tohto pešieho uzla pre dospelých a deti idúce do školy / škôlky, do práce a za svojimi povinnosťami. Vodu z týchto plôch by sme chceli vyspádovaním terénu a jeho povrchovou úpravou „stiahnuť“ k obvodu a vybudovaním dažďových záhrad jej umožniť postupné vsakovanie do podlažia. V suchých dňoch by mal takýto prvok svojim zvýšeným výparom **veľký vplyv na zlepšenie mikroklimy** prostredia. Dobre navrhnutá dažďová záhrada zadrží dažďovú vodu maximálne 72 hodín, takže nevytvára podmienky pre larvy komárov, životný cyklus ktorých trvá 7 – 12 dní. Rastliny pôvodné pre danú lokalitu by vytvárali v dažďovej záhrade nádherné kvetinové záhony, nevyžadovali zvláštnu starostlivosť a pritom zvyšovali atraktivitu záhradnej architektúry na našom sídlisku.

Pešie komunikácie, ktoré tvoria v riešenom území dopravný uzol navrhujeme upraviť a zmeniť z hlinených, neupravených, na spevnené ale pritom prepúšťajúce dažďovú vodu. Ich vyspádovaním by sa zabezpečil odtok vody z miest, kde teraz vytvára stojaté mláky stále väčších rozmerov. Ich farebným riešením by sme chceli vytvoriť aj atrakciu pre deti a motivovať ich k pohybu.

Projekt by zahŕňal nasledovné aktivity (I. ETAPA):

- návrh dažďových záhrad na najvhodnejšom mieste (záhradný architekt)
- príprava terénu
- realizácia dažďových záhrad cca 20, 15 a 10 m²

Následné aktivity (II.ETAPA):

- návrh úpravy peších komunikácií (architekt a stavebný inžinier – OZ)
- realizácia spevnených peších komunikácií

Do projektu budú zapojení:

- OZ Zelená Fončorda, architekt, stavebný inžinier
- Občania sídliska Fončorda
- Záhradný architekt
- Deti
- Mesto Banská Bystrica

Cieľová skupina:

- všetci občania sídliska Fončorda najmä ulíc THK, Spojová
- deti idúce do neďalekej školy / škôlky
- dospelí
- seniori
- cyklisti
- mamky s kočkami

Výsledok projektu:

I. ETAPA:

- 3 plochy dažďových záhrad cca 20, 15 a 10 m²
- Krásne kvetinové záhony
- Lepšia mikroklima v lete
- **Žiadne bahno a mláky** a teda bariéry pri chôdzi

II. ETAPA:

- cca 145 m² spevnených peších komunikácií
- kvalitné plochy pre pohyb s kočíkom, imobilných, cyklistov a korčuliarov
- atrakcia pre deti

Popis projektu:

Sme aktívne Občianske združenie, ktoré prevzalo nad daným priestorom akúsi kontrolnú ruku a postupne ho zveľaduje (rekonštrukcia detského ihriska v tesnej blízkosti – získavanie finančných zdrojov, príprava projektu, dozor pri realizácii rekonštrukcie, vybudovanie náučného chodníka „Malý les vo Veľkom meste“ s výsadbou stromov a vybudovaním info tabuliek o nich, výroba a osadenie drevených smerovníkov, organizovanie každoročných brigád, za vysokej účasti občanov a detí ...)

Ako ľudia, ktorí v danom priestore trávime každú voľnú chvíľu a vnímame jeho nedostatky, sme sa rozhodli dať hlavy dokopy a postupne, krok za krokom ich odstraňovať. Nesediť so založenými rukami, ale spoločnými silami prispieť k ďalšiemu zveľadeniu nášho okolia.

Ako jeden z nedostatkov vnímame brodenie sa v jarných mesiacoch a po silných dažďoch v kalužiach vody a blata, ktoré sa už nedajú obchádzať pretože sú veľké. Nachádzajú sa v línii dôležitých peších ťahov a ich vzájomnom križovaní. Ťažký je prechod pre každého – dospelého, deti aj mamky s kočíkmi či cyklistov. Nedá sa sadnúť na lavičky, pretože k nim nie je suchý prístup. V zime tu vznikajú nebezpečné ľadové plochy, ktorých odstránenie by niekoho síce zarmútilo (deti), ale seniorov isto potešilo.

Napadlo nás teda využiť súčasný fenomén ekológie – dažďové alebo retenčné záhrady, ktoré vytvárajú plochy – prirodzené alebo umelo vytvorené plytké depresie, do ktorých steká voda z okolitého terénu, spevnených plôch atď. a postupne vsakuje do podlažia. V záhradách je vysadené špeciálne vybrané prirodzené rastlinstvo, ktoré slúži na filtrovanie a transpiráciu vody. Keďže podlažie v riešenom území je miestami slabšie priepustné, pravdepodobne bude potrebné realizovať aj drenážnu vrstvu s bezpečnostným priepustom na odvádzanie vody po dosiahnutí určitej úrovne. Tá by išla povrchovým priepustom do ďalšej plochy s dažďovou záhradou a tu by postupne vsakovala. Realizovali by sa tri záhrady s plochou cca 20, 15 a 10 m². Ich realizáciou by sa esteticky dotvorili naše doterajšie snahy o skultúrnenie sídliska výsadbou zelene všetkého veku.

Pešie chodníky navrhujeme v druhej etape projektu riešiť ako spevnené ale pritom priepustné a najmä ako homogénne plochy, ktoré sa po čase nezvlínia ako dláždené. Navrhujeme materiál na báze jemných kamienkov pojených živичným lepidlom, ktoré umožňuje priesak do drenážneho štrkového podlažia. Dá sa rôzne farebne riešiť a jeho prípadná oprava je veľmi nenáročná a nízko nákladná. Dá vymeniť hoc aj len niekoľko cm².

Keďže sme si vedomí finančnej náročnosti projektu, rozdelili sme ho na dve etapy. Druhú etapu – návrh a realizáciu spevnených plôch budeme hľadať finančné zdroje v priebehu tohto a budúceho roka cez sponzorov a nadšencov pre takúto vec.

Na záver si poprajme, nech sa nám náš zámer podarí dotiahnuť do konca a budeme ho môcť prezentovať na všetkých ekologických fórach, pretože realizácií takéhoto druhu je na Slovensku veľmi málo. Prví už nebudeme ale medzi prvými byť môžeme 😊

Čas a miesto realizácie projektu:

Projekt bude realizovaný na sídlisku Fončorda, na verejnom priestore „Slimák“ (bývalé panelové ihrisko pre deti) na uliciach THK a Spojová. Čas realizácie: máj – november 2014

Rozpočet projektu:

Druh položky:	Suma v €:
1. Návrh dažďových záhrad záhradným architektom	500
2. Úprava terénu (zobratie ornice na ploche cca 80 m ² , výkop terénnej depresie s plochou 20, 15 a 10 m ² a hĺbkou do 50 cm, vyspádovanie okolitého terénu v smere odtoku do terénnej depresie, výkop pre odtokový jarok dĺžky cca 25 m, zhutnenie všetkých plôch cca 80 m ² , realizácia štrkom a kameňmi vytvarovaného odtokového jarku ukladaných do betónu)	1200
3. Realizácia záhrad s plochou 20, 15 a 10 m ² (70 EUR/m ²) – nákup a uloženie geotextílie, nákup a uloženie vhodného pôdneho substrátu, nákup, dovoz a výsadba rastlín vhodných do dažďových záhrad podľa návrhu záhradného architekta - mokraďové rastliny, paprade, bylinné trvalky, opadavé kry, vždyzelené kry cca 30 rastlín/m ² , nákup, dovoz a uloženie skál a štrku	3150
Celkový rozpočet projektu v €:	4850

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Príprava podkladov k projektu realizácie, komunikácia s dodávateľom a dohľad nad realizáciou. Následná údržba záhrad, odburinenie, polievanie počas prvých mesiacov.